

Vlaams
Parlement

stuk **2079** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 23 mei 2013 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van de heren Wilfried Vandaele, Philippe De Coene en Johan Verstreken,
mevrouw Fientje Moerman en de heren Bart Caron, Marc Hendrickx en
Peter Van Rompuy

betreffende de bescherming
van culturele en audiovisuele producten
in het Trans-Atlantisch Handels- en
Investeringspartnerschap tussen de Verenigde Staten
en Europa

TOELICHTING

In de lidstaten en regio's van Europa bestaan vele taal- en cultuurgemeenschappen. Die culturele verscheidenheid werd altijd beschouwd als een van de grote rijkdommen van Europa.

Met de totstandkoming van de 'cultuurparagraaf' (artikel 128 van het Verdrag van Maastricht, artikel 151 van het Verdrag van Amsterdam, artikel 167 van het Verdrag van Lissabon (VWEU)) is dat ook herhaaldelijk en expliciet bevestigd. De 'cultuurparagraaf' geeft het Europese niveau een beperkte bevoegdheid wat cultuurbeleid betreft: de lidstaten – en in een land als België de gemeenschappen – houden het primaat en kunnen, in afwijking op het vrije verkeer, beschermende en stimulerende maatregelen nemen ten gunste van hun eigen cultuur. De Europese Commissie speelt op dat terrein een veeleer aanvullende of ondersteunende rol.

Die benadering werd meegenomen in elk akkoord dat door Europa werd onderschreven. Ook in het UNESCO-verdrag van 20 oktober 2005 betreffende de bescherming en bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen is die bescherming opgenomen. Europa onderschrijft het UNESCO-verdrag. Dat de Verenigde Staten van Amerika dat verdrag niet onderschrijven, omdat zij een louter economische visie op de culturele en audiovisuele sector hanteren, moet bij ons leiden tot een alerte houding.

Het belang van de 'cultuurparagraaf' of de 'exception culturelle' is met name voor de 'kleinere' of 'middelgrote' taal- en cultuurgemeenschappen van groot belang. Dat onze Vlaamse audiovisuele sector nog niet werd weggespoeld door buitenlandse producties, is mede te danken aan de beleidsruimte die we in Vlaanderen hebben om beschermende en stimulerende maatregelen te nemen ten gunste van onze eigen culturele producties.

Op 13 maart 2013 heeft de Europese Commissie een ontwerp van mandaat goedgekeurd betreffende het sluiten van een overeenkomst met de Verenigde Staten inzake het 'Trans-Atlantisch Handels-en Investeringspartnerschap'. Het ontwerp van mandaat is doorgestuurd naar de Raad van de Europese Unie op 2 april 2013, zodat de lidstaten, waaronder België, het kunnen goedkeuren en de onderhandelingen van start kunnen gaan. De Raad Algemene Zaken komt op 14 juni 2013 samen. Die raad moet het ontwerp van onderhandelingsmandaat van de Europese Commissie bekrachtigen.

Het is de bedoeling om tot een uitgebreide overeenkomst te komen inzake handel en investeringen. Als daar geen nuances in worden aangebracht, zou het de eerste keer in twintig jaar zijn dat de Commissie het principe van de uitzondering voor cultuur niet zou naleven en de culturele en audiovisuele sectoren niet expliciet zou uitsluiten van een internationaal handelsakkoord.

Zonder voorbij te gaan aan het belang van het vrijhandelsakkoord voor de Vlaamse economie, willen de indieners met dit voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering vragen om er via haar rechtstreekse en onrechtstreekse kanalen binnen België en binnen Europa op aan te dringen om bij het sluiten van het internationale handelsakkoord rekening te houden met de ‘culturele uitzondering’.

Wilfried VANDAELE

Philippe DE COENE

Johan VERSTREKEN

Fientje MOERMAN

Bart CARON

Marc HENDRICKX

Peter VAN ROMPUY

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het belang van de culturele verscheidenheid in Europa;
 - 2° het belang van de ‘culturele uitzondering’ voor de taal- en cultuurgemeenschappen in Europa, met name voor de ‘kleine’ en ‘middelgrote’;
 - 3° het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de Ministerraad van de Europese Unie (Belgisch Staatsblad van 17 november 1994);
 - 4° artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie;
 - 5° artikel 167 en 207, §4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
 - 6° het UNESCO-verdrag van 20 oktober 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen;
- overwegende:
 - 1° het feit dat het Handvest van de Grondrechten bepaalt dat “de Unie [...] de culturele, [...] en taalkundige verscheidenheid [eerbiedigt]”;
 - 2° het feit dat het Verdrag betreffende de Europese Unie de culturele diversiteit binnen de Europese Unie bevordert en verdedigt, onder meer bij het onderhandelen over handelsovereenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen;
 - 3° het antwoord van minister-president Kris Peeters op de vraag om uitleg van Vlaams parlements lid Philippe De Coene over de behandeling van de audiovisuele diensten in de vrijhandelsoverhandelingen met de Verenigde Staten van Amerika, behandeld in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking van het Vlaams Parlement op 21 mei 2013 (*Hand. Vl.Parl. 2012-13, nr. C210-BUI11, vraag nr. 1684*);
- vraagt aan de Vlaamse Regering:
 - 1° de culturele diversiteit in het Trans-Atlantisch Handels- en Investeringspartnerschap tussen Europa en de Verenigde Staten van Amerika te blijven bewaken. In GATS (General Agreement on Trade in Services) heeft de EU besloten om geen engagementen aan te gaan voor audiovisuele diensten. Dat is opgenomen in de verbintenissenlijst van de EU;
 - 2° erop te blijven toezien dat er in het akkoord geen bepalingen staan die de culturele verscheidenheid en de taaldiversiteit – inclusief de audiovisuele sector – kunnen aantasten;
 - 3° erop toe te zien dat het akkoord voldoende waarborgen zou bevatten opdat de Europese lidstaten en regio’s beschermende en stimulerende maatregelen kunnen nemen ten gunste van de eigen culturele en audiovisuele sectoren en producten.

Wilfried VANDAELE

Philippe DE COENE

Johan VERSTREKEN

Fientje MOERMAN

Bart CARON

Marc HENDRICKX

Peter VAN ROMPUY